

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 58/00, 44/02, 82/08,167/10 и 51/11) и член 22 став 1 од Законот за средното образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 44/95, 24/96, 34/96, 35/97, 82/99, 29/02, 40/03, 42/03, 67/04, 55/05, 113/05, 35/06, 30/07, 49/07, 81/08, 92/08, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 42/11, 51/11, 6/12, 100/12, 24/13, 41/14, 116/14, 135/14, 10/15, 98/15, 145/15, 30/16, 127/16, 67/17 и 64/18), министерот за образование и наука ја донесе наставната програма по наставниот предмет *географија* за I (прва) година образование од средното стручно образование со четиригодишно траење.

EĞİTİM VE BİLİM BAKANLIĐI
EĞİTİM VE ÖĞRETİMİ GELİŞTİRME KURUMU



öğretim proĐramı

COĞRAFYA

Modüler tasarlanmış

I Birinci sınıf

Otel ve turizm teknisyeni, Servis/ hizmet teknisyeni, Kırsal turizm hizmet teknisyeni ve Etkinlik ve animasyon teknisyeni

ÖĞretim profili/kalifiye

Lokantacılık-turistik/ Lokantacılık ve turizm
Meslek/sektör

Üsküp, 2019 yılı

Öğretim/ ders programının adı	Coğrafya
Öğretim programının türü	Zorunlu
Öğretim programının kredi değeri	3 (üç) ECVET ¹ kredisi
Meslek/ alan	Lokantacılık-turistik
Sektör	Lokantacılık ve turizm
Eğitim profili	Otel ve turizm teknisyeni, servis/ hizmet teknisyeni, kırsal turizm hizmet teknisyeni, etkinlik ve animasyon teknisyeni
Ünvan ve kalifiye seviyesi	Otel ve turizm teknisyeni, servis/ hizmet teknisyeni, kırsal turizm hizmet teknisyeni, etkinlik ve animasyon teknisyeni IV . (dördüncü) seviye
Öğretim yılı	I (birinci)
Öğretim programının gerçekleşmesi için haftalık/ yıllık ders sayısı	2/72
Öğretim programı amaçları	Öğrencilerin şu konularda bilgi ve beceri sahibi olmaları gerekir: - Coğrafik bilgi sistemini tanımlar ve aynısının işlevselliği ve yapısını belirler; - yeni gelişmiş teknoloji sayesinde dijital coğrafik harita ve dijital coğrafik atlas kavramlarını tanımlar, karşılaştırma yapar ve haritaları analiz eder; - konusal/ tematik haritalar hazırlar ve üretimi/yapılışı hakkında fikirde bulunup araştırmalar yapar; - yer kürede/dünyada bulunan ülkeler, ırk ve toplumsal düzenler hakkında bilgi edinmeli (özellikler, benzerlikler ve farklılıklar);

¹ Ulusal kalifiye derecelendirme kanunu

	<ul style="list-style-type: none">- yaşama alanı ve aynısının çevre kirliliği ve degradasyonu hakkında temel prensipleri anlar;- somut örnekler üzerinden Avrupa kıtasında bulunan olaylar tesisler ve süreçler hakkında bilgi edinmeli;- doğal ve toplumsal faktörlerin/ etkenlerin Avrupanın gelişiminde unsur olması hakkında analizlerde bulunmalı;- Kuzey Makedonya Cumhuriyetinin doğal coğrafik özellikleri hakkında bilgi edinmeli;- Kuzey Makedonya Cumhuriyetinin sosyo- ekonomik coğrafi özellikleri hakkında bilgi edinmeli.
Öğretim programının modüler birimleri	<ol style="list-style-type: none">1. COĞRAFİK BİLGİ SİSTEMİ (CBS)2. DÜNYA'NIN BÖLGESEL VE FİZİKSEL ÖZELLİKLERİ3. AVRUPANIN COĞRAFİK ÖZELLİKLERİ4. KUZEY MAKEDONYA CUMHURİYETİNİN COĞRAFİK ÖZELLİKLERİ
Maddi- teknik ve mekansal koşullar	Öğrencilerin başarılı olup iyi sonuçlar alabilmeleri için şu koşulların temin edilmesi gereklidir: Bilişim teknolojisi (BT) ve elektronik eşyalarla donatılmış çalışma alanları, pratik çalışmalar için uygun yazılım Google Earth, televizyon, LCD projektör, projektör bezi, grafoskop, küre, atlas, haritalar, elektronik dilsiz haritalar, literatür v.b.
Öğretim kadrosu normatifi	Coğrafya dersini öğrencilere eğitim verecek olan kişinin: -coğrafya fakültesi mezunu olup, Makedonya Yeterlilik Çerçevesine (MYÇ) göre, yeterlilik seviyesi VIA veya VII/1 ve AKTS kapsamında edinilmiş 240 kredilik eğitim ve akredite edilmiş yükseköğretim kurumlarında edinilen pedagojik- psikolojik ve metodolojik eğitimi olmalıdır.

1. Modüler birim/konu başlığı : COĞRAFİK BİLGİ SİSTEMİ (CBS) (14 ders)				
Sıra no.	Ders sonuçları	İçerikler ve kavramlar	Aktiviteler ve yöntemler	Notlandırma ölçütleri *
1	<p>Öğrenciye şunlar öğretilir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sistemi/ düzeni bilgi edinme unsuru olarak tanımlar; - farklı bilgileri ayırt eder; - sistemin yapısalılığı ve işlevselliğini öğrenir ve açıklayabilir; 	<p>CBS ye giriş</p> <p>Kavramlar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Coğrafik bilgi sistemini tanımlamak - CBS yapısı - CBS işlevselliği 	<ul style="list-style-type: none"> - CBS nin temel kavramlarını tanımlamak ve ayırtları hakkında fikir yürütmek. - CBS ve CBS nin sağlık, eğitim ve diğer alanlardaki etkisini konu alan ekip çalışmaları ve araştırmaları yapmak; - Bilişim Teknolojini kullanarak sunumları ve örnekler sunmak. 	<p>Öğrenciler:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1 Coğrafik bilgi sistemini öğrenir. 1.2 Coğrafik bilgi sistemini tanımlar. 1.3 CBS nin temel yapısını açıklar . 1.4 CBS nin doğa ve toplumdaki işlevselliğini açıklar.
2	<ul style="list-style-type: none"> - bilgi, veri bazını / temelini açıklar; - bilgi/veri alt sistemlerini öğrenir; - veri bazı ve veri altsistemi arasında bağlantı kurar; 	<p>CBS öğeleri</p> <p>Kavramlar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bilgi/veri bazı - Veri girişi alt sistemi; - Veri arama ve depolama alt sistemi; - Veri analizi alt sistemi; - Çıkış alt sistemi (harita,tabela). 	<ul style="list-style-type: none"> - Google Earth programında farklı bilgi bazları hakkında eş veya grup çalışmalı araştırmalar yapılmalıdır; - Bilgi bazları ve ayırtlarının alt sistemleri hakkında konuşmalar. 	<ul style="list-style-type: none"> 2.1 CBS öğelerini sayar ve açıklar; 2.2 Bilgi bazlarını belirler; 2.3 Bilgi alt sistemleri hakkında anlatım yapar; 2.4 Bilgi altsistemleri arasında karşılaştırmalar yapar; 2.5 Bilgi bazlarını ve ayırtlarının altsistemlerini analiz eder.
3	<ul style="list-style-type: none"> -coğrafik haritadaki en önemli öğeleri ayırt edebilir; - haritanın kartografik bağlantısını 	<p>Haritayı okumak</p> <p>Kavramlar:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Coğrafik haritalar hakkında beyin fırtınası yapmak ve görüş alış verişi 	<ul style="list-style-type: none"> 3.1 Coğrafik haritayı ayırt eder; 3.2 Haritadaki matematiksel öğeleri sayabilir ve onlar hakkında açıklamada

* Notlandırma kriterlerinde esas olarak alınan başarı sonuçlarının göstergelerine uygun bir şekilde standartlar belirlenmiştir.

	<p>açıklar; - haritadaki matematiksel öğeleri sayabilir ve onlar hakkında açıklamada bulunabilir.</p>	<p>- Harita (coğrafik) - Haritalardaki matematiksel öğeler (meridyenler, enlemler, harita ölçeği, harita çerçevesi, açıklayıcı bilgiler).</p>	<p>- Haritaların ortaya çıkması günümüze kadar gelişimi hakkında Google ve Wikipedia'dan araştırmalar yapmak. - Haritalardaki matematiksel öğeleri belirlemek.</p>	<p>bulunur; 3.3 Haritada bulunan meridyenler ve enlemler arasındaki farkı ayırt eder; 3.4 Harita ölçeklerini anlayabilir ve okuyabilir; 3.5 Harita çerçevesini analiz edebilir.</p>
4	<p>- dijital harita kavramını açıklar; - analog ve elektronik haritaları arasında karşılaştırma yapabilir; - farklı tür haritalardaki coğrafik öğeleri hakkında araştırma yapabilir;</p>	<p>Dijital coğrafik haritayı okumak</p> <p>Kavramlar: - Dijital coğrafik harita - Dijital haritalardaki coğrafik öğeler (fizik-coğrafi ve sosyoekonomik özelliklerinin gösterilme şekilleri)</p>	<p>- Haritayı araştırma aracı olarak kullanmak. - Dijital (elektronik) harita okuma alıştırmaları yapmak. - GPS uygulaması kullanmak.</p>	<p>4.1 dijital haritada rölyefin hangi bölgelerde daha yüksek ve daha alçak olduğunu tanımlayabilir; 4.2 İki kent arasındaki uzaklık mesafesini tanımlayabilir; 4.3 Analog (kağıt) harita ve dijital (vektör) haritalarını ayırt edebilir. 4.4 İki ırmağı örnek alarak hangisinin daha geniş, kaynaklarının nerde oldukları, nereye aktıkları, iklimin nerede sıcak, nerede daha soğuk olduğu konuları v.b konular hakkında sunum hazırlar.</p>
5	<p>- dijital coğrafik atlas kavramını açıklar; - analog ve dijital coğrafik atlasları tanımlar;</p>	<p>Dijital coğrafik atlas okumak</p> <p>Kavramlar: - Dijital coğrafik atlas</p>	<p>- Coğrafik atlası araştırma aracı olarak kullanılır. - Dijital (elektronik) atlas okuma</p>	<p>5.1 Atlasta hangi haritaların bölgesel hangilerinin tematik olduğunu ayırt eder; 5.2 Fizik- coğrafik ve politik haritaları</p>

- farklı türlerdeki atlaslarda bulunan coğrafik öğeleri tanımlar.	- Dijital atlaslardaki coğrafik öğeler (yerküredeki tüm kıtaların ve devletlerin bölgeleri, devletleri, fizik-coğrafi, politik ve tematik haritalarının hangi şekilde konumlandırıldığı)	çalışmaları yapmak. - Dünyada hangi bölgelerin en çok hangilerinin ise en az geliştiği sorunsalını konu alan grup çalışması ve araştırması yapılır.	karşılaştırır; 5.3 Farklı bölgelerdeki iklimsel özellikleri açıklar; 5.4 Atlasta bulunan dünya devletleri hakkındaki bilgileri analiz eder.
---	--	--	---

2. Modüler birim : DÜNYA'NIN BÖLGESEL VE FİZİKSEL ÖZELLİKLERİ (21 ders)				
Sıra no.	Ders sonuçları	İçerikler ve kavramlar	Aktiviteler ve yöntemler	Notlandırma ölçütleri *
1	<p>Öğrenciye şunlar öğretilir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kıtaların coğrafik konumlandırması ve haritadaki doğal sınırlar hakkında bilgi edinir; - Yerküredeki kıtaların büyüklüğü/ yüzölçümü hakkında bilgi edinir; - Dünya haritasında belirli şekillerdeki kıyı/ sahil şeritlerini belirleyip büyük olanları bulur: yarım adalar, adalar ve koylar. 	<p>Coğrafik konum, sınırlar ve kıtaların sahil şeridindeki konumları</p> <ul style="list-style-type: none"> -Kıtalar -Coğrafik konumlandırma -Burunlar -Sınır -Adalar -Kıstak/ berzah -Körfez-koylar -Boğaz -Kanal 	<ul style="list-style-type: none"> - Öğretmen coğrafik harita yardımıyla öğrencilerin kıtaların coğrafik konumunu ayırt edip sınırları belirlemelerine yardımcı olur. - Coğrafik haritada büyük/ kaba sahil şeritlerini belirler ve isimlendirir. - Öğrenci harita yardımıyla belirli şekillerdeki sahil şeritlerinin anlam ve önemini açıklar. - Edinilen bilgileri elektronik dilsiz haritalar yardımıyla uygulamak www.purposegames.com ve 	<p>Öğrenciler:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1. Harita kullanarak kıtaların coğrafik konumu ve doğal sınırlar hakkında bilgi verir; 1.2. Kıtaların coğrafik konumlandırması ve büyüklüğü hakkında kıyaslamalarda bulunur; 1.3. Harita kullanarak sahil şeridinde bulunan büyük şekiller hakkında sunum yapar; 1.4.Sahil şeridinin farklı şekillerde

* Notlandırma kriterlerinde esas olarak alınan başarı sonuçlarının göstergelerine uygun bir şekilde standartlar belirlenmiştir.

			www.educaplay.com - Google Earth uygulamasını kullanmak.	yayılmalarını açıklar;
2	-Toprak rölyefinin farklılıkları hakkında bilgi edinir (sıradağlar, düzlükler, jeolojik depresyonlar, grabenler/levha tektoniği); - haritada önemli rölyef şekillerini ayırt eder; - ciddi derecelerde volkanlar ve sismik aktivitelerin olduğu bölgeler ve dağılım sebepleri hakkında bilgi edinir;	Toprağın rölyef farklılıkları -Genç sıradağlar -Koca koca dağlar -Düzlükler -Depresyonlar -Graben (levha tektoniği) -Volkanizma -Seizma (deprem)	-Önemli rölyef şekillerinin oluşumunu ve görünümünü gösteren aynı zamanda Dünya'daki volkanizma ve seizma konusunu ele alarak anlatan görüntü ve görsellerin kullanıldığı bir sunum hazırlanır. - Haritada bulunan büyük rölyef şekillerini ayırt edebilir ve isimlendirebilir. -Farklı rölyef şekillerini açıklayan konu başlıklı tabela hazırlanır. - Öğrenilen bilgileri elektronik dilsiz haritalar yardımıyla uygulamak. www.purposegames.com ve www.educaplay.com - Google Earth uygulamasını kullanmak.	2.1.Harita yardımıyla Dünya'da bulunan önemli rölyef şekillerini ayırt eder; 2.2. Genç ve koca dağlar arasındaki farkı gözlemler ve oluşumları hakkında açıklama yapar; 2.3.Genç sıradağların hangi alanlarda yayıldığını açıklar; 2.4. Depresyonların nasıl ve ne zaman oluştuklarını haritada göstererek anlatım yapar; 2.5. Ciddi derecelerde volkanlar ve sismik aktivitelerin olduğu bölgeler ve dağılım sebepleri hakkında sunum yapar.
3	- Yerküre'de olagelen büyük iklim değişikliklerini ve bu değişikliklerin insanoğlunun yaşamına olan etkilerini tanımlayabilir; - Dünyada büyük iklim faciyaları yaşanmış olan bölgeleri haritada	Dünyada olagelen tehlikeli iklim değişiklikleri - kuraklıklar - soğuk dalgalar - tropikal siklon	-Dünyada büyük iklim değişikliklerinin yaşandığı bölgeleri göstermek; -Dünyada yaşanan farklı iklim değişikliklerini gösteren tematik haritaları analiz etmek.	3.1. Yerküre'de olagelen büyük iklimsel değişiklikleri tanımlar ve Dünya'dan örnekler sunar; 3.2. İklim değişikliklerinin insanoğlunun yaşamına yarattığı

	<p>gösterebilmeli;</p>	<ul style="list-style-type: none">- musonlar- hortum/ tornado- El Nino	<ul style="list-style-type: none">-İklim değışikliklerinin insanoğlunun yaşamına yarattığı etkileri gösteren görüntü ve görsellerin olduğu sunum hazırlamak.- Google Earth uygulaması kullanmak.	<p>etkiler hakkında konuşma yapar;</p> <p>3.3. Dünyada büyük iklim faciaları yaşanmış olan bölgeleri haritada gösterir.</p>
4	<ul style="list-style-type: none">- Yerkürede tatlı su bulunan su kütlelerini ve onların eşit olmayan dağılımını tanımlar;- Dünyada tatlı su ve içme suyu eksikliği bulunan bölgeleri ve bu eksiklikle yaşanılabilecek sonuç ve sorunları tanımlar;- Dünyadan su temini yapmak ve susuzluk yaşamamak amaçlı alınan önlemler ve yenilikçi örnekleri tanımlar;	<p>Yerküredeki tatlı suyun eşit dağılmış olmaması, sorunlar ve perspektif</p> <ul style="list-style-type: none">-yüzeysel su-yeraltı suyu-buzullar-su temini-yapay birikmeler/ rezervuarlar-açlık ve hastalıklar-suyun tuzdan arınması	<ul style="list-style-type: none">- Yerkürede büyük tatlı su kütleleri bulunan bölgeleri haritada göstermek ve açıklama yapmak;-Yerküredeki suyun dağılımı hakkında analiz ve konuşma hazırlamak;- Yerkürede temiz içme suyu ve tatlı su eksikliğini anlatan tematik harita analizi yapmak;- Su yetersizliği sonucunda olabilecek olay ve sonuçları gösteren görüntü ve görsellerin olduğu sunum hazırlamak;- Yerküredeki su yetersizliğini aşmak ve su temin etmek amaçlı alınılabilecek yenilikçi örnekleri ve önlemleri Dünya'dan örnekler ile birlikte hazırlanacak olan sunum yapmak. <p>www.purposegames.com ve www.educaplay.com</p>	<p>4.1. Yerküredeki tatlı su kütleleri bulunan bölgeleri haritada gösterir;</p> <p>4.2. Su kütlelerinin eşit olmayan dağılımı hakkında görüşte bulunur;</p> <p>4.3. Yerkürede temiz içme suyu ve tatlı su yetersizliği olan bölgeleri tanımlar;</p> <p>4.4. Tatlı su yetersizliği sonucunda olagelecek olayları ve sonuçları tanımlar;</p> <p>4.5. Dünyadan su yetersizliğini aşmak ve su temin etmek amaçlı alınılabilecek yenilikçi örnekleri ve önlemleri tanımlar.</p>

5	<p>- Dünya’da nüfus yoğunluğu olan bölgeleri ve kentsel yığılmanın yoğun olduğu „megakentleri tanımlar; - Megakentte yaşamının olumlu ve olumsuz yönlerini ve en önemlisi buna bağlı belediye/ komünel ve ekolojik sorunları hakkında açıklamalar yapar; - belirli yerlerde nüfus yoğunluğu yaşanmasının nedenlerini tanımlar; -haritada megakentlerin yerlerini saptar;</p>	<p>Dünya’daki çok sayıda ülkenin sorunu olan nüfus yoğunluğu</p> <ul style="list-style-type: none">- nüfus yığılması- nüfus yoğunluğu- Megakent- „Slamlar“ (gecekondu mahalleleri)- eşit olmayan ekonomik gelişim- komünel ve ekolojik sorunlar	<p>- Dünyada en yoğun kentsel yığılmanın yaşandığı bölgeleri haritada yerlerini saptar. - Yerkürede nüfus yoğunluğunu, milyonlarca nüfusa sahip olan kentleri ve gecekondu mahallelerinin dağılımını konu alan tematik haritalarla çalışmalar yapılır. - Megakentler, nüfus yığılması sorunsalı, gecekondu mahallelerinin oluşumu, komünel ve ekolojik sorunlar ve yaşam standartları hakkında karşılaştırmalar yapar. www.purposegames.com ve www.educaplay.com - Google Earth uygulaması kullanılır.</p>	<p>5.1. Yerkürede nüfus yoğunluğu yaşanan belirli bölgeleri haritada saptar ve yığılmanın yoğun olduğu megakentleri tanımlar; 5.2. Megakentte yaşamının olumlu ve olumsuz yönlerini ve en önemlisi buna bağlı belediye/ komünel ve ekolojik sorunları hakkında açıklamalar yapar; 5.3. belirli yerlerde nüfus yoğunluğu yaşanmasının nedenlerini tanımlar. 5.4. Hangi devletlerde fazla sayıda milyon nüfuslu kentlerin bulunduğunu açıklar.</p>
6	<p>- Yerkürede en yoğun çevre kirliliği yaşanan bölgeleri haritada belirler; - özellikle gelişmekte olan ve gelişmemiş ülkelerde yaşanan yoğun çevre kirliliğinin sebeplerini ve olumsuz sonuçlarını tanımlar; - her tür çevre kirliliğini önlemek amaçlı alınabilecek olan önlemler hakkında bilgiler önerir.</p>	<p>Çevre kirliliğinin insanlığa yattığı akut/güncel sorunlar</p> <ul style="list-style-type: none">-Hava kirliliği-Suların kirliliği-Dumanlı sis-Parçacık madde-Ağır metaller-Enerji tesisleri-Çevre atıkları	<p>- Yerkürede hava kirliliğinin dağılımını anatan tematik haritalar üzerinden çalışmalar yapılır. - Dünyanın farklı kentlerinde oluşan hava ve su kirliliği derecelerini gösteren grafikonlar ve aynı zamanda yaşanan ekonomik büyüme oranı karşılaştırmaları yapılır.</p>	<p>6.1. Yerkürede en yoğun çevre kirliliğinin yaşandığı bölgeleri haritada belirler; 6.2. Gelişmekte olan ve gelişmemiş ülkelerde yaşanan yoğun çevre kirliliğinin sebeplerini ve olumsuz sonuçlarını tanımlar; 6.3. Her tür çevre kirliliğini önlemek amaçlı alınabilecek olan önlemler</p>

			<ul style="list-style-type: none"> - Dünyada çevre kirliliğinin yaşandığı bölgelerden görseller ve hava kirliliğinin mekansal dağılımını tanımlayan uydu görüntüleri tanımlanır. - Her türlü kirliliği önlemek amaçlı alınan yenilikçi önlemleri anlatan görüntü ve görseller sunulur. 	<p>hakkında bilgiler önerir;</p> <p>6.4. Dünyanın hangi bölgelerinde hava ve su kirliliğinin en yoğun derecede yaşandığını tanımlar.</p>
7	<ul style="list-style-type: none"> - Yerküre’de en büyük enerji kaynakları rezervlerine sahip olan ve farklı enerji kaynakları üretimi bulunan bölgeleri tanımlar; - Dünya’da fosil enerji kaynakları bağımlılığı yaşanan ülkeler ve bu enerjinin kullanılmasıyla insanoğlunun karşılaştığı sorunlar ve tehlikeleri tanımlar; - daha verimli olabilecek alternatif enerji kaynakları kullanımı hakkında görüşlerini belirtir ve Dünya’dan yenilikçi/ inovatif girişim örneklerini tanımlar. 	<p>Dünya’nın enerji gereksinimi ve sorunları</p> <ul style="list-style-type: none"> -fosil enerji kaynakları -elektrik enerjisi -alternatif yakıtlar -küresel ısınma 	<ul style="list-style-type: none"> - Yerküre’de en büyük enerji kaynakları rezervlerine sahip olan ülkeler hakkında tematik haritalar hazırlanır; - Yerküre’de yakıt üretimi ve tüketimini açıklayan grafikon analiz etmek; - Dünya’da fosil enerji kullanımı sonucunda oluşan sonuçları görseller ve tematik haritalarla tanımlamak; -alternatif enerji kullanmak amaçlı yapılan yenilikçi girişimleri Dünyadan örneklerle açıklar. 	<p>7.1. Yerküre’de en büyük enerji kaynakları rezervlerine sahip olan ve farklı enerji kaynakları üretimi bulunan bölgeleri haritada tanımlar ve açıklar;</p> <p>7.2. Dünya’da fosil enerji kaynakları bağımlılığı yaşanan ülkeler ve bu enerjinin kullanılmasıyla insanoğlunun karşılaştığı sorunlar ve tehlikeleri tanımlar;</p> <p>7.3. Daha verimli olabilecek alternatif enerji kaynakları kullanımı hakkında görüşlerini belirtir ve Dünya’dan yenilikçi girişim örnekleri hakkında görüşlerini açıklar.</p>
8	<ul style="list-style-type: none"> -Dünya’da toplumun küreselleşme sürecini tanımlar; - farklı küreselleşmeler ve bu küreselleşmelerin Yerküre’deki genel 	<p>Dünya süreci olarak küreselleşme</p> <ul style="list-style-type: none"> -küreselleşmenin genel bir süreç 	<ul style="list-style-type: none"> - Dünya’daki küreselleşme gelişimini açıklayan tematik haritalar ve grafikonları analiz etmek; 	<p>8.1. Dünyada toplum küreselleşmesi sürecini tanımlar;</p> <p>8.2. Farklı küreselleşmeler ve bu</p>

	yaşama yarattığı etkileri tanımlar; - Küreselleşmenin sürecinde oluşan olumlu ve olumsuz sonuçları tanımlar.	olarak gelişimi -ekonomik küreselleşme -kültürel küreselleşme -siyasal küreselleşme -insan hareketleri/ devinimi ve bilgiler -küreselleşme karşıtlığı	- Küreselleşmeyi açıklayan görüntü ve görselleri tanıtmak; - Küreselleşme karşıtlığı- küreselleşmenin olumsuz yönlerini açıklayan çizelge ve görselleri analiz etmek.	küreselleşmelerin Dünya'daki genel yaşama yarattığı etkileri tanımlar; 8.3. Küreselleşmenin sürecinde oluşan olumlu ve olumsuz sonuçları tanımlar.
9	Öğrenciler şunları öğrenir: - Dünyadaki en gelişmiş ulaşım türlerini ve ayıplarının faydaları ve eksikliklerini tanımlayabilmeli; - En önemli ulaşım koridorlarını haritada tanımlayabilmeli; - gelişen ulaşım altyapısının Dünya'daki ticaret ve turizmin gelişimine kazandırdıklarını tanımlayabilmeli.	Dünyada ulaşım - karayolu, demir yolu, deniz yolu, hava yolu ve telekomünikasyon ulaşımı - ulaşım koridorları - geçilebilir kanallar - liman - hava alanı - internet - uydu navigasyonu	- Dünyadaki ulaşım koridorlarını tematik haritalarla analiz etmek; - Dünyadaki ulaşım altyapısını belirten görselleri analiz etmek ; - insan ve hayvanların farklı ulaşım türleriyle taşınmasını belirten grafikon analizi yapılır. - Edinilen bilgileri elektronik dilsiz haritalar yardımıyla uygulamak www.purposegames.com ve www.educaplay.com	9.1. En gelişmiş ulaşım türlerini, onların faydaları ve eksikliklerini tanımlar; 9.2. En önemli ulaşım koridorlarını haritada açıklar; 9.3. Gelişen ulaşım altyapısının Dünya'daki ticaret ve turizmin gelişimine kazandırdıklarını tanımlar.
10	- ticaret çeşitlerini tanımlar; - Dünya'daki ticaret ve ticari gelişimi tanımlayabilir; - ticareti yapılan en önemli ürün ve hayvanları tanımlar; - ticari takasların en çok yapıldığı	Dünya'da ticaret - ithalat - ihracat - ticaret dengesi - ticari takas	- Dünya ülkelerinin ticari takaslarını açıklayan tematik haritalarla çalışma yapmak; - Dünya'daki ticari takas yoğunluğunu ve ticari dengeyi açıklayan grafikonları analiz etmek;	10.1. Ticaret çeşitlerini tanımlar. 10.2. Dünya'daki ticaret ve ticari gelişimi tanımlar; 10.3. En çok ticareti yapılan ürün ve hayvanları tanımlar; 10.4 Ticari takasların en çok yapıldığı

	ülkeleri tanımlar.		- Dünya'da en fazla ticareti yapılan ürün ve hayvanları gösteren grafikon analiz edilir.	ülkeleri tanımlar.
11.	- turizmin en önemli türlerini tanımlayabilir; - Dünya'nın en büyük turistik beldelerini tanımlayabilir; - turistik devinim yoğunluğunu tanımlayabilir.	Dünyada turizm - turistik beldeler - turistik yerler - turistik devinimler/ hareketler	- Dünya ülkelerinde olagelen turistik devinimi yoğunluğunu açıklayan grafikon ve tabelalar analiz edilir; - Dünya'nın en tanınmış turistik beldeleri ve yerleri hakkında tematik harita çalışması yapır. - Edinilen bilgileri elektronik dilsiz haritalar yardımıyla uygulamak www.purposegames.com ve www.educaplay.com - Google Earth uygulaması kullanmak.	11.1. Turizmin en önemli türlerini tanımlar; 11.2. Dünya'nın en büyük turizm beldeleri ve yerlerini haritada belirtir; 11.3. Hangi devletlerin en çok turistik gelirinin olduğunu bilir ve açıklar; 11.4. Turistik devinimlerin oluşmasını açıklar.

3. Modüler Birim : AVRUPA'NIN COĞRAFİK ÖZELLİKLERİ (18 ders)				
Sıra no.	Ders sonuçları	İçerikler ve kavramlar	Aktiviteler ve yöntemler	Notlandırma ölçütleri*
1	<p>Öğrenciler şunları öğrenir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kıta'nın coğrafik konumunu ve haritada doğal sınırlarını tanımlayabilir; - diğer kıtalara oranla Avrupa kıtası'nın büyüklüğü hakkında bilgi sahibi olur. - Avrupa kıtası haritasında sahil şeritlerinin belirli ve büyük şekillerini tanımlar: yarımadalar, adalar ve körfezler. 	<p>Coğrafik konum, sınırlar ve sahil şeritleri yayılımı</p> <ul style="list-style-type: none"> -Avrupa -Coğrafik konum -Burun -Sınır -Adalar -Yarım adalar -Denizler -Körfezler-koylar -Boğazlar -Kanallar 	<ul style="list-style-type: none"> - Öğretmen harita yardımıyla öğrencilere kıtanın coğrafik konumu ve sınırları hakkında bilgi sunar. - Haritada sahil şeridinde bulunan belirli büyük şekilleri tanımlar ve ayırt eder. - Öğrenci haritada Avrupa sahil şeridinde bulunan belirli büyük şekillerini tanımlar ve ayırt eder. - Öğrenilen bilgileri elektronik dilsiz haritalar yardımıyla uygulamak www.purposegames.com ve www.educaplay.com - Google Earth uygulaması kullanılır. 	<p>Öğrenci:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Kıtanın coğrafik konumunu ve haritada doğal sınırlarını tanımlayabilir; 1.2. Harita kullanarak sahil şeridinde bulunan belirli büyük şekillerini tanımlar; 1.3. Daha büyük akarsularda delta ve ria oluşumunu tanımlar; 1.4. Fiyortların oluşumunu tanımlar.
2	<ul style="list-style-type: none"> - Alp sıradağlarının oluşumu hakkında bilgi edinir; - toprak rölyefinin önemli şekillerini haritada tanımlar; - ciddi derecelerde volkanlar ve 	<p>Rölyefin özellikleri</p> <ul style="list-style-type: none"> - Genç sıradağlar - Koca koca dağlar - Düzlükler 	<ul style="list-style-type: none"> - Önemli rölyef şekillerinin oluşumunu ve görünümünü gösteren aynı zamanda Avrupa kıtasındaki volkanizma ve seizma konusunu ele alarak anlatan 	<ol style="list-style-type: none"> 2.1. Harita yardımıyla Avrupa kıtasında bulunan önemli rölyef şekillerini ayırt eder; 2.2. Avrupa kıtasındaki genç ve koca

* Notlandırma kriterlerinde esas olarak alınan başarı sonuçlarının göstergelerine uygun bir şekilde standartlar belirlenmiştir.

	<p>sismik aktivitelerin olduğu bölgeler ve dağılım sebeplerini tanımlar; -post volkanizma olaylarını tanımlar;</p>	<p>- Depresyonlar - Volkanizma - Seizma (deprem)</p>	<p>görüntü ve görsellerin kullanıldığı bir sunum hazırlanır. - Haritada bulunan büyük rölyef şekillerini ayırt edebilir ve isimlendirebilir. - Farklı rölyef şekillerini açıklayan konu başlıklı tabela hazırlanır. - Öğrenilen bilgileri elektronik dilsiz haritalar yardımıyla uygulamak www.purposegames.com ve www.educaplay.com - Google Earth uygulaması kullanılır.</p>	<p>dağlar arasındaki farkı gözlemler ve oluşumları hakkında açıklama yapar; 2.3. Avrupa kıtasındaki ciddi derecelerde volkanlar ve sismik aktivitelerin olduğu bölgeler hakkında sunum yapar. 2.4. Volkanların ve sismik aktivitelerin dağılım sebepleri hakkında görüşlerini sunar; 2.5. Avrupa kıtasının hangi bölgelerinde seizmik aktivitelerin olduğunu tanımlayabilir.</p>
3	<p>- deniz akıntıları ve rölyefin iklim faktörü olarak kıtadaki iklim şeklinin oluşuma verdiği etkileri tanımlayabilir; -sıcaklık derecesinin en üst ve en düşük olduğu ve en çok yağış ile en az yağış alan bölgeleri ayırt edebilir; -Kıtanın farklı iklimsel-vegetasyon türlerinin özelliklerini tanımlayabilir; - en önemli iklim türlerinin hangi bölgelerde bulduklarını haritada belirleyebilir; -İklim türlerini içerdikleri flora ve faunadan tanımlayabilir;</p>	<p>İklim ve vegetasyon/bitki örtüsü -Körfez akıntısı -İklim türleri -Tundralar -Taygalar -Bozkırlar -Vejetasyon/ bitki örtüsünün dikey dağılışı -Avrupa kıtasında bulunan özel hayvanlar</p>	<p>-Değişik iklim faktörlerini haritada belirler. -Değişik iklimler ve iklim faktörlerinin sunulduğu tematik haritaların analizi- incelenmesi yapılır. -Bir yanda değişik iklimsel-vegetasyon türlerinin diğer yanda bu türlerin özellikleri, hangi bölgelerde buldukları ve içlerinde bulunan canlıları tanımlayan iki bölümden oluşan bir tabela hazırlanır. -İklimsel-vegetasyon türlerinin</p>	<p>3.1. Avrupa kıtasının iklimini belirleyen iklim faktörlerini tanımlar; 3.2. En önemli iklim unsurlarını tanımlar; 3.3. İklimsel-vegetasyon türlerini ve aynılarının dağılımını ayırt ederek haritada belirtir; 3.4. İklim türleri ve bu türlerin bölgesel dağılımını tanımlar; 3.5. Flora ve faunanın spesifik türlerini tanımlar;</p>

			<p>açıklandığı tematik haritalar analiz edilir.</p> <p>-Avrupa kıtasındaki canlıları barındıran görüntü ve görseller içeren sunum hazırlamak.</p> <p>- Öğrenilen bilgileri elektronik bilgi yarışmalarında uygulamak www.purposegames.com ve www.educaplay.com</p>	<p>3.6. Kıtada bulunan farklı flora ve fauna hakkında açıklamalarda bulunur.</p>
4	<p>-Avrupa kıtasındaki farklı havza alanlarını ve içerdiği büyük hidrografik objeleri tanımlayabilir;</p> <p>-Avrupa kıtasındaki su kaynakları ve bu kaynakların neye bağlı oldukları ve önemleri hakkında anlatım yapabilir.</p> <p>-Avrupa kıtasındaki büyük ırmak ve gölleri tanımlayabilir.</p>	<p>Hidrografya</p> <p>-Havza alanları -Irmaklar -Göller -Su tedarigi</p>	<p>- Önemli hidrografik objeleri haritada tanımlamak ve isimlendirmek.</p> <p>- Avrupa kıtasındaki su kaynakları ve bu kaynakların neye bağlı oldukları ve önemleri hakkında anlatım (Kuzey ve Güney Avrupa ülkeleri arası kıyaslamalar yapmak)</p> <p>- Öğrenilen bilgileri elektronik dilsiz haritalar yardımıyla uygulamak www.purposegames.com ve www.educaplay.com</p> <p>- Google Earth uygulaması kullanmak.</p>	<p>4.1. Avrupa kıtasındaki nehir havzalarını ayırt eder ve büyük hidrografik objeleri tanımlar;</p> <p>4.2. Avrupadaki su kaynaklarını ve bu kaynakların canlılar için önemini tanımlar;</p> <p>4.3. Hangi ırmakların ulaşım elverişli ve su kapasitesi büyük olan ırmaklar olduklarını tanımlar.</p>
5	<p>- Avrupa kıtasındaki nüfusun temel özelliklerini tanımlar;</p>	<p>Nüfus ve yerleşim</p> <p>-Rakamsal hareketlenmeler</p>	<p>- Avrupada doğal artış ve nüfus yoğunluğunu belirleyen tematik</p>	<p>5.1. Avrupa kıtasındaki rakamsal hareketlenmeler, doğal artış, nüfus</p>

	<ul style="list-style-type: none">- Avrupa kıtasındaki nüfusun demografik özelliklerini tanımlar;-Avrupadaki dil grupları ve dil gruplarının dağılımını tanımlar;- Avrupa kıtasında yaşanan en büyük kentsel yığılımları ve aynılarının sorunları ve perspektifini tanımlar;	<ul style="list-style-type: none">-Doğal artış-Nüfus yoğunluğu-Kentsel yığılım	<p>haritaları araştırmak ve analiz etmek.</p> <ul style="list-style-type: none">- Nüfusun rakamsal değişikliğini ve doğum ve ölüm oranını (geçmiş, şimdiki/ günümüz ve gelecek dönemler) kıyaslayan çizelgelerle çalışmalar yapılmalı.- Avrupa kıtasında yaşanan en büyük kentsel yığılımları haritada belirtir.- Avrupanın farklı yerlerinde yaşam alanı ve barınma sorunları yaşanan bölgeleri açıklar;- Öğrenilen bilgileri elektronik disiz haritalarda ve bilgi yarışmalarında uygulamak www.purposegames.com ve www.educaplay.com- Google Earth uygulaması kullanmak.	<p>yoğunluğu, etnik gruplar ve ırkları tanımlar;</p> <p>5.2. Nüfus yoğunluğunun az ve çok olduğu bölgeleri haritada gösterir;</p> <p>5.3. Avrupa kıtasında yaşanan en büyük kentsel yığılımları haritada belirtir;</p> <p>5.4. Avrupa kıtasında büyük kentlerin oluşmasının nedenlerini açıklar.</p>
6.	<ul style="list-style-type: none">-Avrupa kıtasında bulunan en önemli maden ve enerji kaynaklarını tanımlayabilir;-Avrupadaki maden zenginliğinin önemi ve dağılımı hakkında bilgi edinebilir;-Kıtada bulunan enerji kaynaklarının eşit olmayan dağılımını tanımlayabilir;	<p>Maden zenginliği ve enerji kaynakları</p> <ul style="list-style-type: none">- metalik ve ametalik kaynaklar- kömür, petrol ve doğal gaz- hidroenerji- atom enerjisi- alternatif enerji çeşitleri	<ul style="list-style-type: none">-Maden zenginlikleri ve enerji kaynakları bulunan belirli bölgeleri (devletleri) tematik haritalar üzerinden analiz etmek.- Doğal zenginliklerin kullanımıyla birlikte coğrafik peysaj/ manzaranın görülür biçimde değişimini belirten görüntü ve görsellerin kullanıldığı sunum	<p>6.1. Avrupa kıtasında bulunan en önemli maden ve enerji kaynaklarını tanımlar;</p> <p>6.2. Avrupa kıtasındaki maden zenginliğinin önemi ve dağılımı hakkında harita yardımıyla sunumlar yapar;</p> <p>6.3. Kıtada bulunan enerji</p>

	<p>-Avrupa kıtasında yaşayan toplumların alternatif enerji çeşitlerine yönelmelerini ve bu enerji çeşitlerinin her geçen gün artan kullanımını tanımlayabilir;</p>		<p>hazırlamak. -Avrupa'da alternatif enerji kullanımının artışı ve bu alanda lider ülkelerini gösteren çizelgeleri analiz etmek; www.purposegames.com ve www.educaplay.com</p>	<p>kaynaklarının eşit olmayan dağılımını tanımlar; 6.4. Alternatif enerji çeşitlerinin artan kullanımı hakkında açıklamalar yapar.</p>
7	<p>- Kıtada bölgesel sanayi gelişim eşitsizliğinde coğrafik unsurların etkilerini tanımlayabilir; -Avrupa kıtasında en çok gelişmiş olan iktisadi ve sanayi dallarını ve ayıplarının bölgesel dağılımını tanımlayabilir;</p>	<p>Avrupanın ekonomik özellikleri</p> <ul style="list-style-type: none">- Gayri safi yurt içi hasıla (GSYİH)- Gini katsayısı-Ekonominin gelişimini sağlayan unsurlar- İktisat dalları	<p>- Coğrafik unsurların iktisat dallarının dağılımına yarattığı etkileri analiz eder; - Avrupa ülkelerinin GSYİH ve Gini katsayısı farklılıklarını belirten tematik haritaların analizi yapılır; - Avrupa ülkelerinin ekonomik gelişimini gösteren çizelgeler analiz edilir.</p>	<p>7.1.İktisadının gelişiminde coğrafik unsurların etkilerini tanımlar; 7.2. Kıtanın bölgesel eşitliği olmayan gelişimi hakkında açıklamalar yapar; 7.3. Avrupa kıtasında en çok gelişmiş olan iktisat dallarını ve ayıplarının bölgesel dağılımını tanımlar;</p>
8	<p>- Avrupa kıtasındaki en gelişmiş ulaşım türlerini ve ayıplarının avantajları ve eksikliklerini tanımlayabilir; - En önemli ulaşım koridorlarını haritada tanımlayabilir; - gelişen ulaşım altyapısının Avrupa kıtasındaki ticaret ve turizmin gelişimine kazandırdıklarını tanımlayabilir;</p>	<p>Avrupada ulaşım</p> <ul style="list-style-type: none">- karayolu, demir yolu, deniz yolu, hava yolu ve telekomünikasyon ulaşımı- ulaşım koridorları- geçilebilir kanallar- liman- hava alanı- internet- uydu navigasyonu	<p>- Avrupa kıtasındaki ulaşım koridorlarını tematik haritalarla analiz etmek; - Avrupa kıtası genelinde ulaşım altyapısını belirten görselleri analiz etmek; - insan ve hayvanların farklı ulaşım türleriyle taşınmasını belirten grafikon analizi yapılır. - Öğrenilen bilgileri elektronik dilsiz haritalarda uygulamak www.purposegames.com ve</p>	<p>8.1. Avrupa kıtasının en gelişmiş ulaşım türleri, onların faydaları ve eksikliklerini tanımlar; 8.2. En önemli ulaşım koridorlarını haritada açıklar; 8.3. Gelişen ulaşım altyapısının Avrupa devletlerinde ticaret ve turizmin gelişimine kazandırdıklarını tanımlar.</p>

			www.educaplay.com	
9	<ul style="list-style-type: none">- ticaret çeşitlerini tanımlar;- Avrupa kıtasında olagelen ticaret gelişimini tanımlar;- ticareti yapılan en önemli ürün ve hayvanları tanımlar;- Avrupa kıtasında ticari takasların en çok yapıldığı ülkeleri tanımlar;	Avrupada ticaret <ul style="list-style-type: none">- ithalat- ihracat- ticaret dengesi- ticari takas	<ul style="list-style-type: none">- Avrupa ülkelerinin ticari takaslarını açıklayan tematik haritalarla çalışma yapmak;- Avrupa ülkelerinin ticari takas yoğunluğunu ve ticari dengesini açıklayan çizelgeleri analiz etmek;- Avrupa ülkelerinde en çok ticareti yapılan ürün ve hayvanları gösteren grafikon analiz edilir.	<ul style="list-style-type: none">9.1. Ticaret çeşitlerini tanımlar.9.2. Avrupa ülkelerinin ticari gelişimini tanımlar;9.3. En çok ticareti yapılan ürün ve hayvanları tanımlar;9.4 Ticari takasların en çok yapıldığı Avrupa ülkelerini tanımlar;
10	<ul style="list-style-type: none">- Avrupa kıtasında turizmin en önemli türlerini tanımlar;- Avrupa kıtasının en büyük turistik beldelerini ve bölgelerini tanımlar;- turistik devinim yoğunluğunu tanımlar.	Avrupada turizm <ul style="list-style-type: none">- turistik beldeler- turistik yerler- turistik devinimler/ hareketler	<ul style="list-style-type: none">- Avrupa ülkelerinde olagelen turistik devinimi yoğunluğunu açıklayan grafikon ve tabelalar analiz edilir;- Avrupa kıtasında bulunan en tanınmış turistik beldeleri ve bölgeleri hakkında tematik harita çalışması yapılır.- Edinilen bilgileri elektronik dilsiz haritalar yardımıyla uygulamak www.purposegames.com ve www.educaplay.com- Google Earth uygulaması kullanmak.	<ul style="list-style-type: none">10.1. Avrupa kıtasındaki en önemli turizm türlerini açıklar;10.2. Avrupa kıtasının en büyük turizm beldeleri ve bölgelerini haritada tanımlar;10.3. Yoğun turistik devinimlerin oluşumunu açıklar;10.4. Turizm gelişiminin diğer sanatı kollarına etkilerini tanımlar.

4. Modüler Birim : KUZEY MAKEDONYA CUMHURİYETİNİN COĞRAFİK ÖZELLİKLERİ (18 ders)

Sıra no.	Ders sonuçları	İçerikler ve kavramlar	Aktiviteler ve yöntemler	Notlandırma ölçütleri *
1	<p>Öğrenciye şunlar öğretilir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kuzey Makedonya Cumhuriyeti'nin Avrupa Kıtası kesiminde Balkan Yarımadasındaki coğrafik konumunu tanımlayabilmeli; - Kuzey Makedonya Cumhuriyeti'nin sınırlarını tanımlayabilir; - Kuzey Makedonya Cumhuriyeti'nin yüzölçümünü bilir ve tanımlayabilir; 	<p>Kuzey Makedonya Cumhuriyeti'nin büyüklüğü, coğrafik konumu ve sınırları</p> <ul style="list-style-type: none"> - Coğrafik konum - Sınır - Sınır çizgisi - Gümrük kapıları 	<ul style="list-style-type: none"> - Öğretmen sınır çizgisi hakkında açıklama yapar. - BT kullanarak (Google Map, Google Earth) Kuzey Makedonya Cumhuriyetinin konumunu açıklayan sunum hazırlanır. - Kuzey Makedonya Cumhuriyetinin komşu ülkelerle olan sınırları hakkında sunum hazırlanır. 	<p>Öğrenci:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Avrupa Kıtası ve Balkan Yarımadası'nda Kuzey Makedonya Cumhuriyeti'nin konumunu tanımlar; 1.2. Kuzey Makedonya Cumhuriyeti'nin komşu ülkelerle olan sınırlarını tanımlar; 1.3. Kuzey Makedonya Cumhuriyeti'nin konumunu harita yardımıyla tanımlar; 1.4. Kuzey Makedonya Cumhuriyeti'nin Avrupa Kıtası ve Balkan Yarımadasındaki coğrafik konumunun önemini tanımlar.
2	<ul style="list-style-type: none"> - Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde bulunan dağlık ve düzlük alanları tanımlayabilir; - Kuzey Makedonya Cumhuriyetinin rölyef yapısını tanımlar ve açıklayabilir; - Coğrafik haritada farklı rölyef yapılarını ayırt eder ve tanımlar; 	<p>Rölyef</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tektonik - Dağ - Dağlarla çevrili düzlük - Ova - Vadi - Depremler 	<ul style="list-style-type: none"> - Rölyef yapısını anlamak amaçlı haritayı okuma alıştırmaları yapmak. - Konu hakkında görüntü ve görsellerin olduğu sunum hazırlamak. - rölyef oluşumuna etki eden unsurlar hakkında anlatım 	<ol style="list-style-type: none"> 2.1. Haritanın rengine göre rölyefi tanımlar ve tespit eder; 2.2. Genç sıradağlar ve koca koca dağlar hakkında bilgiler sunar ve ayrılarını tanımlar; 2.3. Kuzey Makedonya Cumhuriyeti'nin rölyefini tanımlar; 2.4. Dağ ve düzlük grupaları hakkında

* Notlandırma kriterlerinde esas olarak alınan başarı sonuçlarının göstergelerine uygun bir şekilde standartlar belirlenmiştir.

	- Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde bulunan farklı tür rölyefler hakkında açıklamalarda bulunur;	- Çayır rölyefi - Kireçli rölyef - Göl rölyefi - Irmak rölyefi	hazırlanır. Kuzey Makedonya Cumhuriyetinin rölyefi ilgili Google Earth uygulamasında çalışmalar yapmak.	plan hazırlar; 2.5. Coğrafik harita yardımıyla dağlar, düzlükler ve vadileri ayırt edip tanımlar.
3	- Kuzey Makedonya Cumhuriyetinin en önemli iklimsel etkenlerini ayırt edebilir ve tanımlayabilir; - meteorolojik unsurlar ve olayları tanımlar; - Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde bulunan iklim türlerini tanımlar ve ayırt edebilir;	Kuzey Makedonya Cumhuriyetinin iklimsel özellikleri - İklim - İklim bilimi - Zaman - Meteoroloji istasyonu - Hava sıcaklığı derecesi - Termometre - Barometre - Yağışölçer	- Öğretmen Kuzey Makedonya Cumhuriyetinin iklimsel faktörler, unsurlar ve türlerini fizik haritası yardımıyla açıklar. - Meteorolojik istasyonları ziyaret etmek. - Foreca.com sitesinde Kuzey Makedonya Cumhuriyetinin iklim türlerini tanımlayacak olan sunumlar hazırlamak.	3.1. Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde bulunan iklim türlerini ayırt eder; 3.2. Meteorolojik unsur ve olayları tanımlar; 3.3. Kuzey Makedonya Cumhuriyetinin meteorolojik faktörleri hakkında açıklamalarda bulunur; 3.4. İklim türlerinin dağılımını harita yardımıyla açıklar; 3.5. Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde bulunan iklim türlerini sınıflandırır.
4	- Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde oluşan yeraltı suları ve kaynaklarının anlamlarını tanımlamayıabilir; - haritada büyük olan ırmak ve gölleri ayırt eder ve tanımlayabilir; - Irmak ve göllerin temel fiziksel özelliklerini tanımlayabilir; - Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde bulunan ırmak ve göllerin ekonomik önemini tanımlayabilir;	Kuzey Makedonya Cumhuriyetinin hidrografisi - Kaynak - Kaynakçı - Nehir/ ırmak havzası - Irmak kolu/ akarsu - Mansap - Su rejimi - Su düzeyi	- Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde bulunan hidrografik ağın dağılımını sunmak amaçlı fizik haritaları kullanmak. - Boş haritalarda alıştırımlar yaparak ırmaklar ve gölleri belirlemek. - Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde bulunan üç göl	4.1. Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde bulunan havza bölgelerini tanımlar; 4.2. Haritada ırmak ve gölleri belirler; 4.3. Irmaklar ve göller hakkında harita kullanarak sunum ve anlatımlar yapar; 4.4. Irmak ve gölleri tanımlamak için coğrafik harita kullanır; 4.5. Irmak ve ırmak havzalarını

		- Yeraltı suları	hakkında düşünce alış verişi yapılır.	sınıflandırır ve göllerin oluşumları ve büyüklükleri hakkında karşılaştırmalar yapar.
5	<p>- Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde flora ve faunanın bölgesel dağılımına etki eden doğal unsurları tanımlayabilir;</p> <p>- Kuzey Makedonya Cumhuriyetinin hangi bölgelerinde flora ve faunanın belirli türlerinin dağılımı bulunduğunu tanımlayabilir;</p> <p>-Flora ve faunanın Kuzey Makedonya Cumhuriyetindeki ekonomik önemini tanımlayabilir.</p>	<p>Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde bulunan bitki/ flora ve hayvan/ fauna dünyası</p> <p>- Flora</p> <p>- Fauna</p> <p>- Milli parklar</p> <p>- Endemik türler</p>	<p>- Öğrencilere bitki ve hayvan toplulukları türleri hakkında ve bu türlerin bölgesel dağılımını konu alan açıklamalar yapılır.</p> <p>- BT kullanımı: görüntü ve görseller kullanılarak Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde bulunan milli parklar ve flora ve faunanın endemik türlerini konu eden sunum hazırlanmalıdır.</p>	<p>5.1. Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde bulunan bitki ve hayvanları ayırt eder ve tanımlar;</p> <p>5.2. Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde bulunan bitki ve hayvan türlerini ayırt edebilir;</p> <p>5.3. Bitki ve hayvan dünyasının varoluşunu ve katılımını açıklar;</p> <p>5.4. Bitki ve hayvan dünyasının önemini tanımlar;</p> <p>5.5. Bitki ve hayvan dünyasını ayırt eder ve sınıflandırabilir.</p>
6	<p>- Kuzey Makedonya Cumhuriyetindeki nüfusun rakamsal hareketliliğini tanımlayabilir;</p> <p>- Kuzey Makedonya Cumhuriyeti nüfusunun temel demografik özelliklerini tanımlayabilir;</p> <p>- Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde bulunan nüfusun değişik yapılarını tanımlayabilir;</p> <p>- Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde bulunan nüfusun hareket ve göçlerini tanımlayabilir;</p>	<p>Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde nüfus ve yerleşim alanları</p> <p>- Nüfusun rakamsal hareketliliği</p> <p>- Doğal artış</p> <p>- Nüfus yapısı</p> <p>- Etnik gruplar</p> <p>- Kentsel yerleşim</p> <p>- Kırsal yerleşim</p> <p>- Yönetim merkezi</p>	<p>- Öğretmen, öğrencilere Kuzey Makedonya Cumhuriyeti nüfusunun demografik özelliklerini açıklar.</p> <p>- Nüfus yapısı ve sayısı ile din ve dil farklılıkları hakkında fikir alışverişi yapılır</p> <p>- Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde bulunan daha büyük yerleşim yerlerini tespit etmek amaçlı Google Earth uygulaması kullanılır</p> <p>- Köy ve kent yerleşim yerlerindeki işlevsel ve fizyonomik</p>	<p>6.1. Nüfusun rakamsal hareketliliğini tanımlar;</p> <p>6.2. Nüfusun yaşlılık ve etnik bünyesini açıklar ve bu bağlantıda yerleşim yerlerini saptıyor;</p> <p>6.3. Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde nüfusun orantısız dağılımını tanımlar ve iç ve dış göçler hakkında kişisel düşüncelerini paylaşır;</p> <p>6.4. Kuzey Makedonya Cumhuriyetinin belirli bölgelerindeki doğal artışını konu eden tematik haritada sunum yapar;</p>

			şartlarını araştırmak	6.5. Nüfusun orantsız yoğunluğunu ve nüfus sayısına göre kentlerin büyüklük sıralamasını yapıyor.
7	<ul style="list-style-type: none">- Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde bulunan tarım dalları ve aynılarının dağılımı /konumandırılmalarını tanımlayabilir;- tüm tarım dallarının ekonomiye kazandırdığı önemleri tanımlayabilir;- Kuzey Makedonya Cumhuriyetindeki doğal şartların/ faktörlerin farklı ekonomik dallarına yarattığı etkileri anlatabilir;- Ülke gelişimindeki en önemli iktisat dallarının rolünü anlatabilir ve fikir alış verişinde bulunabilir;	Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde Tarımcılık ve tarım dalları <ul style="list-style-type: none">- Tarım kültürleri (tahıl/ hububat, bahçe, endüstriyel ve yem/ besin)- Meyvecilik- Bağcılık- Bağ bölgeleri- Hayvancılık dalları- Ormancılık- Avlanma- Balıkçılık	<ul style="list-style-type: none">- Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde bulunan en büyük tarım alanlarını tespit etmek amaçlı fiziki haritalar kullanılır- Doğal şartların tarım dallarının gelişimine yarattığı etkileri konusunda öğrencilerle birlikte interaktif fikir alışverişinde bulunulur.- Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde bulunan en önemli tarım ürünlerinin üretim bölgelerini konumlandıran ekonomik harita kullanılır.	7.1. Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde bulunan tarım dallarını sayar; 7.2. Haritada tarım alanlarını belirler; 7.3. Kuzey Makedonya Cumhuriyetindeki farklı tarım dallarının ülke boyunca coğrafik konumlandırmalarını gösterir ve anlatım yapar;
8	<ul style="list-style-type: none">- Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde bulunan maden ocakları ve hidrosantralleri haritada belirtir ve tanımlayabilir;- alternatif/ değişik enerji kaynaklarını ayırt edebilir ve tanımlayabilir;- En önemli sanayi tesisleri hakkında açıklamalar yapabilir ve aynılarının yerlerini haritada gösterebilir;	Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde bulunan Enerji kaynakları ve maden zenginlikleri <ul style="list-style-type: none">- Enerji kaynakları- Maden zenginlikleri- Hidroenerji- Termoenerji- Solar/ güneş enerjisi- Kömür/liynit	<ul style="list-style-type: none">- Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde bulunan maden ocakları ve enerji kaynaklarını konumlarını öğrenmek amaçlı ekonomik harita kullanılmalı- Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde bulunan maden ocakları ve hidrosantralleri tespit etmek amaçlı Google Earth uygulamasını kullanarak çalışmalar ve araştırmalar	8.1. Kuzey Makedonya Cumhuriyetinin hidroenerjik potansiyelini tanımlar; 8.2. Kömür ve farklı enerji çeşitlerinin kaynaklarını sayar; 8.3. Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde bulunan sanayi üretim tesislerini açıklayan grafikonlar kullanır; 8.4. Haritada kömür kaynakları bulunan bölgeleri belirler ve belirli

		<ul style="list-style-type: none">- Fosil yakıtları- Metaller- Ametaller	yapmak.	ekonomik dallarının gelişimi hakkında yalın anlatım yapar.
9	<ul style="list-style-type: none">- Sanayi kolları türlerinin hangilerinin temel tüketim, hangilerinin geniş tüketim sanayisine ait olduğunu tanımlayabilir ve ayırt edebilir;- Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde bulunan en önemli sanayi tesisleri/ kapasiteleri hakkında açıklamalar yapabilir ve aynılarının yerlerini haritada gösterebilir;-Değişik sanayi türlerinin üretimini tanımlayabilir.	Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde endüstri/sanayi <ul style="list-style-type: none">- Ağır sanayi- Geniş tüketim sanayisi- Makine sanayisi- Kimya sanayisi- Hafif kimya sanayisi- İşleme sanayisi	<ul style="list-style-type: none">- Öğretmen Kuzey Makedonya Cumhuriyetindeki sanayi üretimini ekonomik harita yardımıyla öğrencilere açıklar- Sanayi dalları ve sanayi çeşitlerinin bölünme prensiplerini/ ilkelerini açıklar- Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde günümüzde var olan sanayi üretimini belirleyen sanayi haritası yapma çalışmaları ve alıştırmaları yapmak	<ul style="list-style-type: none">9.1. Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde bulunan sanayi dağılımını isimlendirir;9.2. Sanayi dallarının türlerini sayar;9.3. Kuzey Makedonya Cumhuriyetindeki sanayi dalları hakkında açıklamalarda bulunur;9.4 Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde bulunan sanayi üretim tesislerini gösteren çizelge kullanır.
10	<ul style="list-style-type: none">- Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde bulunan en önemli ulaşımını tanımlayabilir- ulaşım dallarının özelliklerini bilir;- hangi ürünlerin ithalatının hangilerinin ihracatının yapıldığını anlatabilir ve tanımlayabilir;- Kuzey Makedonya Cumhuriyetinin turistik beldelerini turistik haritada sınıflandırabilir;	Kuzey Makedonya Cumhuriyeti hizmet alanları (ulaşım, ticaret ve turizm) <ul style="list-style-type: none">- Ulaşım dalları- Ulaşım alt yapısı- Ulaşım ağı- İç ticaret- Dış ticaret- Turistik beldeler- Turistik harita	<ul style="list-style-type: none">- Ulaşım ağının dağılımını açıklamak amaçlı Kuzey Makedonya Cumhuriyeti ulaşım haritası kullanılır- Kuzey Makedonya Cumhuriyetindeki ticari takasları belirleyen ekonomik kayıtlar veya farklı verileri kullanılır- Kuzey Makedonya Cumhuriyetinin en tanınmış turistik beldelerini tanımlamak amaçlı BT kullanımı	<ul style="list-style-type: none">10.1. Kuzey Makedonya Cumhuriyetindeki ulaşım ve ticaret şekillerini belirler;10.2. Turistik beldeleri ve turistik kazançları isimlendirir;10.4. Kuzey Makedonya Cumhuriyetinde bulunan ulaşım ağını tanımlar;10.5. Kuzey Makedonya Cumhuriyeti ticaret ve turizminin ekonomideki rol ve önemini tanımlar.

Öğrencinin başarısının değerlendirilmesi ve notlandırılması	<p>Öğrencilerin başarısının değerlendirilmesi ve notlandırılması tüm eğitim yılı boyunca planlı sistematik ve sürekli bir şekilde yapılmalıdır.</p> <p>Başarının değerlendirilmesi için üç çeşit notlandırma şekil kullanılmaktadır: Öğrencinin başarısı öğretmen tarafından değerlendirilir ve notlandırılır, sınıfın diğer öğrencileri ve öz değerlendirme de yaparak gerçekleştirilir.</p> <p>Notlandırma esnasında şu şekiller kullanılacaktır: inisiyal notlandırma – öğrenme sürecinin başlangıcında ön bilgileri saptamak; formatif notlandırma – öğrencilerin ilerlemesini takip etmek, öğrenme sürecindeki zorlukları saptamak ve sonul değerlendirmek. Öğrencilerin bilgilerini değerlendirmek için şu yaklaşımlar/ metodlar kullanılacaktır: sözel ve yazısal bilgi kontrolü (testler), pratik derslerde öğrencinin araştırma, Pratik dersler ve deneylerde öğrencinin pratik becerisini değerlendirmek, dersteaktif oluşunu, bireysel ve grupsal projelere katılımı, belirli temaların sunumu ve sunumun açıklanması, grup notlandırmak, portfolyo v.b.</p> <p>Bilgilerini kontrol etmek amaçlı dilsiz haritalar ve bilgi yarışmaları bulunan sitelerin kullanımı önerilir: www.purposegames.com ve www.educaplay.com</p> <p>Bir yarı yılda öğrenciler en az iki kez notlandırılmak üzere, yarı yıl ve yıllık notları saptanmaktadır. Öğrenci öğrenme sürecinde başarı göstermediği takdirde orta öğretim yarasınca gerekli önlemler alınmaktadır.</p>
Literatür ve diğer kaynaklar	Eğitim bakanlığının onayladığı kitap, yardımcı kitapçıklar ve diğer kaynaklar kullanılır.
Öğretim programının uygulanacağı öğretim yılı	2019/2020 öğretim yılı
Kurum/ program taşıyıcısı	Eğitim ve öğretimi geliştirme kurumu (EÖGK)

Потпис и датум на донесување на наставната програма	бр. 13-4390/16 6.11.2019 година <p style="text-align: right;">МИНИСТЕР, с.р. Dr. Arbër Ademi</p> <hr/>
Датум на ревизија	